

С. М. Харченко

Сумський національний аграрний університет

С. В. Гудим

Сумський державний педагогічний
університет імені А. С. Макаренка

**ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ІННОВАЦІЙНИХ ПІДХОДІВ ДО ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧОЇ
РОБОТИ ЗІ СТУДЕНТСЬКОЮ МОЛОДДЮ**

Сьогодні в Україні склалася критична ситуація зі станом здоров'я студентської молоді. Основною причиною цього є слабкий фізичний розвиток, зниження імунітету до захворювань. У системі фізичної підготовки сучасної молоді фізичне виховання є важливим засобом формування в неї здорового способу життя, розвитку й відновлення фізичних і духовних сил, реабілітації та корекції здоров'я (Куртова, Рибалко, Красілов, 2018; Рибалко, Самохвалова, 2020).

Метою фізичного виховання у ЗВО є підготовка всебічно розвинених спеціалістів, використовувати та впроваджувати фізичну культуру та спорт в умовах майбутньої виробничої діяльності. Реалізація цієї мети є необхідною з позицій нових вимог, наданих до вищої школи. Адже багато студентів у майбутньому займуть важливі позиції на виробництві, і від того, який запас теоретичних і практичних фізкультурних умінь і навичок вони отримають за період навчання у ЗВО, залежить їх особиста участь у заняттях і пропаганді фізкультурно-спортивного життя, творча активність, та здоровий побут (Рибалко, Гвоздецька, Прокопова, 2016; Теорія і методика фізичного виховання).

Велику увагу звертають на необхідність розвитку широкого студентського самоврядування, організацію раціонального використання вільного часу з метою всебічного розвитку особистості, встановлення в студентському оточенні здорового, культурного способу життя (Харченко, Хоменко, Красілов, Рибалко, 2019).

Для того щоб успішно рухатися вперед, необхідно працювати по-новому, переборювати рутинність і консерватизм у будь-яких їх проявах. Треба упорядкувати кардинальні міри, направлені на покращення охорони здоров'я, розвиток масової фізкультури та спорту, туризму, забезпечення дозвілля людей, особливо молоді. При цьому дуже важливе значення має робота з пропаганди здорового способу життя, переборювання пияцтва й алкоголізму (Безверхня, 2004; Приступа, Рокіта, 2003).

Велика увага при цьому відводиться цілеспрямованій орієнтації на систематичне заняття фізичною культурою та спортом, формування потреб у фізичному удосконаленні (Безверхня, 2004; Рибалко, Гвоздецька, Прокопова, 2016).

Науковці виокремлюють такі підходи щодо організації фізкультурно-оздоровчої роботи в системі освіти: удосконалення нормативно-правової бази галузі фізичної культури та спорту; збільшення в закладах освіти всіх типів

обсягу рухової активності на тиждень; поступове оновлення матеріально-технічної бази закладів фізичної культури та спорту; популяризація здорового способу життя та подолання стану суспільної байдужості до здоров'я нації; широке впровадження соціальної реклами різних аспектів здорового способу життя в усіх засобах масової інформації та заборони всіх прямих і прихованих видів реклами алкоголю, тютюну тощо.

Науковці пропонують інноваційні програми та підходи до організації фізкультурно-оздоровчої роботи зі студентською молоддю (Г. Безверхня, Т. Круцевич, О. Томенко, І. Боднар, Є. Приступа, П. Рибалко).

У роботах науковців наголошується на важливості здоров'язбереження (Л. Сущенко, О. Міхеєнко та ін.), удосконаленні навчальних планів професійної підготовки фахівців з метою їх орієнтації на формування знань про здоров'я та вмінь його зберігати й відновлювати (Ю. Бойчук, Ю. Лянной, М. Носко та ін.), формуванні різних аспектів культури здоров'я та здорового способу життя студентів (Ю. Козерук, Г. Куртова, П. Приходько, А. Сущенко та ін.).

Мета інноваційної програми фізкультурно-оздоровчої роботи, запропонованої Н. Москаленко, полягає у формуванні фізично розвиненої особистості, здатної реалізувати творчий потенціал, активно використовуючи фізичну культуру для зміцнення та збереження здоров'я, усвідомленого ставлення до формування власного здоров'я, захисту від несприятливих природних і соціальних факторів.

Відповідно до державного освітнього стандарту вищої професійної освіти, фізична культура є обов'язковою дисципліною гуманітарного освітнього циклу. Одним із найважливіших завдань вищої освіти в даний час є об'єднання фундаментальної професійної та гуманітарної підготовки фахівців. Гуманітарні науки є засобом отримання цінних світоглядних знань, сприяють розвитку інтелекту та ерудиції, формують культуру особистості.

Внесок фізичної культури у вищу освіту має полягати в забезпеченні студентів усіма аспектами знань про життєдіяльність людини, про його

здоров'я та здоровий спосіб життя, а також у оволодінні всім арсеналом практичних умінь і навичок, що забезпечують збереження та зміцнення здоров'я, розвиток і вдосконалення його психофізичних здібностей і якостей особистості (Теорія і методика фізичного виховання, 2008). За допомогою знань, отриманих із фізичної культури, студенти повинні створити цілісне уявлення про процеси та явища, що відбуваються в живій природі, більш повно розуміти можливості сучасних наукових методів пізнання природи й володіти ними на рівні виконання професійних функцій (Куртова, Рибалко, Красілов, 2018).

Метою фізичного виховання студентів є формування фізичної культури особистості. Для досягнення поставленої мети передбачається вирішення таких виховних, освітніх, розвиваючих і оздоровчих завдань:

- розуміння ролі фізичної культури в розвитку особистості й підготовки її допрофесійної діяльності;

- знання науково-практичних основ фізичної культури та здорового способу життя;

- оволодіння системою практичних умінь і навичок, що забезпечують збереження та зміцнення здоров'я, психічне благополуччя, розвиток і вдосконалення психофізичних здібностей, якостей і властивостей особистості, самовизначення в галузі фізичної культури;

- забезпечення загальної та професійно-прикладної фізичної підготовленості, визначальною психофізичну готовність студента до майбутньої професії;

- набуття досвіду творчого використання фізкультурно-спортивної діяльності для досягнення життєвих і професійних цілей.

Вищенаведені обставини актуалізують проблему пошуку ефективних форм підвищення фізичної активності студентів.

ЛІТЕРАТУРА

Безверхня, Г. В. (2004). *Мотивація до занять фізичною культурою і спортом школярів 5 – 11 класів* (автореф. дис. ... канд. наук з фізичного виховання і спорту: 24.00.02). Львів.

Куртова, Г., Рибалко, П., Красілов, А. (2018). Педагогічні умови формування здоров'язбережувальної компетентності фахівців аграрного сектору у процесі фізичного виховання. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*, 4, 100–111.

Приступа, Є., Рокіта, А. (2003). Тенденції підготовки фахівців фізичного виховання і спорту в Європі. *Педагогіка, психологія та медикобіологічні проблеми фізичного виховання і спорту*, 15, 124 – 130.

Рибалко, П. Ф., Самохвалова, І. Ю. (2020). Аналіз розвитку рухових здібностей студенток закладів вищої освіти засобами спортивних ігор у процесі секційних занять. *Modern researcher in psychology and pedagogy: Collective monograph*. Riga: Izdevnieciba —Baltija Publishing, сс. 333-352

Рибалко, П. Ф., Гвоздецька, С. В., Прокопова, Л. І. (2016). Сучасні підходи до організації фізкультурно-оздоровчої роботи в закладах освіти. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*, 3 (57), 340-347.

Теорія і методика фізичного виховання: у 2 т. (2008). Т. Ю. Круцевич (ред.). Київ: Олімпійська література.

Харченко, Р., Хоменко, С., Красілов, А., Рибалко, П. (2019). Методика викладання навчальної дисципліни «Фізичне виховання» у закладі вищої освіти. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*, 5, 183–195